

RS § 4 Revidering av uppförandekod för leverantörer samt information kring införandet av de reviderade kontraktsvillkoren för hållbara leveranskedjor

Ärendenummer: RS 2023/1661
Paragraf föregående instans: AU § 5

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Uppförandekod för leverantörer antas och implementeras.
- Tidigare uppförandekod för leverantörer beslutad 2015-06-18 upphör att gälla.

Sammanfattning

Regionerna bedriver sedan 2010 ett nationellt samarbete kring hållbar upphandling. Harmoniserade krav är en förutsättning för att regionerna, inom ramen för den nationella samverkan, ska kunna genomföra och dela resultat från gemensamma och samfinansierade uppföljningar. De harmoniserade kraven skapar även ökad transparens och förutsägbarhet för leverantörer som vill delta i regionernas upphandlingar. Sedan 2013 har regionerna en gemensam uppförandekod för leverantörer samt harmoniserade kontraktsvillkor för hållbara leveranskedjor.

Region Gotland har sedan beslut i regionfullmäktige 2015 kravställt enligt uppförandekoden och säkerställt att uppförandekod för leverantörer finns med i samtliga annonserade upphandlingar.

År 2021 beslutade den nationella styrgruppen för Hållbar Upphandling att ge det nationella kansliet för hållbar upphandling i uppdrag att revidera regionernas gemensamma uppförandekod och kontraktsvillkoren. Ärendet har beretts i två år.

Arbetet har genomförts tillsammans med Upphandlingsmyndigheten och Adda Inköpscentral. Representant för Region Gotland har, tillsammans med representanter från samtliga regioner, varit delaktig i framtagandet av förslaget till ny uppförandekod för leverantörer med tillhörande kontraktsvillkor.

Bakgrunden till revideringen är ett behov av att skapa ökad tydlighet för köpare, säljare och övriga intressenter samt att Sverige ska närma sig skrivningarna i centrala internationella ramverk och kommande lagstiftning.

Såväl den nuvarande uppförandekoden som det reviderade förslaget, beskriver ansvar och åtaganden avseende mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljö och affärsetik.

Region Gotland avropar på många avtal upphandlade av Region Stockholm och bägge regionerna använder idag samma uppförandekod. Det är därför av vikt att implementationen av den reviderade uppförandekoden görs samtidigt i de båda regionerna. Detta för att ha ett enhetligt och därmed effektivt arbetssätt med uppförandekoden.

Sammantaget ställer sig regionstyrelseförvaltningen positiva till att Region Gotland antar och implementerar den reviderade uppförandekoden. Detta mot bakgrund av vad som redovisas nedan avseende sociala, etiska, miljömässiga och ekonomiska konsekvenser. I samband med beslut om ny uppförandekod, framför Region Gotland till kansliet för hållbar upphandling, vikten av att gemensamt fortsätta arbeta mot organiserad brottslighet inom området affärsetik.

Bedömning

Sammantaget ställer sig regionstyrelseförvaltningen positiva till att Region Gotland antar och implementerar den reviderade uppförandekoden. Detta mot bakgrund av vad som redovisas nedan avseende sociala, etiska, miljömässiga och ekonomiska konsekvenser. I samband med beslut om ny uppförandekod, framför Region Gotland till kansliet för hållbar upphandling, vikten av att gemensamt fortsätta arbeta mot organiserad brottslighet inom området affärsetik.

Sociala, etiska och miljömässiga konsekvenser

Svensk offentlig sektor upphandlar årligen en stor mängd varor, tjänster och byggtreprenader. Många produkter och i viss mån även tjänster framställs i länder där det förekommer risk för att mänskliga rättigheter och arbetares rättigheter åsidosätts. Dessa risker finns även för varor, tjänster eller byggtreprenader som tillhandahålls och levereras i Region Gotlands närområde.

Utvecklingen går fort inom detta område. Förändringar i lagstiftningar, globala överenskommelser och avtal samt branschpraxis medför löpande behov av att förändra kraven på leverantörskedjorna.

Då Region Gotland samverkar med alla andra regioner i landet finns det stora samordningsvinster i att ha en likalydande uppförandekod som de övriga regionerna. Det innebär att uppföljning av kontrakt och leverantörer kan samordnas och genomföras effektivt då uppförandekoden omsätts till sociala, etiska och miljömässiga kontraktsvillkor i våra upphandlingar och avtal.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att den reviderade uppförandekoden för leverantörer bidrar till att skapa såväl sociala, etiska och miljömässiga mer hållbara affärer och leverantörskedjor vilket stöder regionens arbete i att nå de prioriterade Agenda 2030 målen.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer även att den reviderade uppförandekoden kan bidra till agenda 2030 på följande sätt:

- Mål nr 11 Hållbara städer och samhällen. Detta genom att ställa krav på bland annat avseende miljö rättigheter.
- Mål nr 12 Hållbar konsumtion och produktion genom att ställa krav på bland annat minskad resursanvändning och arbetsmiljö
- Mål nr 16 Fredliga och inkluderande samhällen genom att bland annat inkludera affärsetik i uppförandekoden.

Ekonomiska konsekvenser

Revideringen av uppförandekoden innebär inga nya ekonomiska åtaganden för Region Gotland. Att inte ha en likalydande uppförandekod som övriga regioner, skulle däremot kunna innebära en fördyring av uppföljningsarbetet då samordning inte i de fallen kan ske med övriga landet.

Region Gotland avropar på många avtal upphandlade av region Stockholm och de båda regionerna använder samma uppförandekod idag. Det är därför av vikt att implementationen av den reviderade uppförandekoden görs samtidigt i de båda regionerna. Detta för att ha ett enhetligt och därmed effektivt arbetssätt med uppförandekoden.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Uppförandekod för leverantörer inkom 2023-06-20

Bilaga 2 Kontraktsvillkor tillbörlig aktsamhet för hållbara leveranskedjor inkom 2023-06-20

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-12-18